

Belediyenin sorumluluk alanındaki yol, trotuar, meydan park vb. kamusal alanların özel işyerleri tarafından masa sandalye koymak veya oyun ve eğlence yeri olarak işgali nedeni ile * yılı için alınan işgal harçlarında, yetkisinde olmadığı halde Belediye Encümeni kararı ile indirimler uyguladığı

Kamu İdaresi Türü
İdarelerkararı yazdır

Belediyeler ve Bağlı

Yılı 2015

Dairesi 6

Karar No 432

İlam No 227

Tutanak Tarihi 21.2.2017

Kararın Konusu Vergi Resmi Harç ve Diğer Gelirlerle İlgili Kararlar

İşgal Harcı

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi ve duruşmaya katılan sorumlunun sözlü savunmalarının dinlenilmesi sonucunda;

... Belediyenin sorumluluk alanındaki yol, tretuvar, meydan park vb. kamusal alanların özel işyerleri tarafından masa sandalye koymak veya oyun ve eğlence yeri olarak işgali nedeni ile 2015 yılı için alınan işgal harçlarında, yetkisinde olmadığı halde Belediye Encümeni kararı ile indirimler uyguladığı görülmüştür.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 'Meclisin görev ve yetkileri' başlıklı 18'inci maddesinin (f) bendi ve 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97'nci maddesi uyarınca, belediyeler kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için her yıl belediye meclislerince belirlenen ücret tarifelerine göre ücret almaya yetkilidirler.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "konu" başlıklı 52'nci maddesinde;

“Belediye sınırları içinde bulunan aşağıdaki yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi, İşgal Harcına tabidir:

....

2. Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,

.....”

“İşgal Harcının Tarifesi” başlıklı 56’ncı maddesinde;

“İşgal harcı aşağıda gösterilen hadler içinde düzenlenecek tarifeye göre alınır.

(Değişik Tarife: 30/12/2004-5281/19 md.)
Tutarı (YTL)

Harcın

En az En çok

1. 52 nci maddenin (1) ve (2) numaralı bentlerinde yazılı

işgallerde beher metrekare için günde: 0,5 2,5

2. 52 nci maddenin (1) numaralı bendinde yazılı hayvan satıcılarının işgallerinde;

1. a) Satışı yapılan kkbaş hayvan başına:

1. b) Satışı yapılan büyükbaş hayvan başına:

0,5 2,5

1 5

3. 52 nci maddenin (3) numaralı bendinde yazılı işgallerde;

1. a) Her tařıttan beher saat için:

1. b) Parkmetre alıştırılan yerlerde beher saat için:

0,25 1,25

0,5 2,5

Tarifenin (1) numaralı bendindeki harçların hesabında metrekare kesirleri tam sayılır ve tam günü aşan işgallerde altı saatten az süreler atılır, fazlası tam gün sayılır.”

“Vergi Ve Harç Tarifelerinin Tespiti” başlıklı 96’ncı maddesinde;

“A) Bakanlar Kurulu, bu Kanunda en az ve en çok miktarları gösterilen vergi ve harçların tarifelerini belediye grupları itibarıyla tayin ve tespit eder.

Ancak, bu Kanunun 15 inci maddesinde, 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (III) numaralı bendinde, 56 ncı maddesinde, 60 ıncı maddesinde ve 84 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan maktu vergi ve harç tarifeleri, Kanunda belirtilen en alt ve en üst sınırları aşmamak şartıyla mahallin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıklar göz önünde tutularak ilgili belediye meclislerinin önerisi, İçişleri Bakanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Tespit edilen bu tutarlar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu şekilde hesaplanan miktar ve tutarların, virgülden sonraki iki hanesi dikkate alınarak uygulanır. Şu kadar ki, bu miktar ve tutarlar ilgili tarifeler için belirlenen en çok tutarı aşamaz. Bu uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

“Harçlara ilişkin müeyyideler” başlıklı 99’uncu maddesinde;
“Gerekli harçları tamamen almadan iş gören görevliler, harcın

ödenmesinden mükellefler ile birlikte müteselsilen sorumludurlar.”

Anılan Kanun’a 26/2/2014 tarih ve 6527 sayılı Kanun’un 6 maddesi ile eklenen Geçici 7’nci maddesinde; “2013 yılında uygulanmak üzere belediye meclislerince belirlenmiş olan; bu Kanununun 15 inci maddesinde, 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (III) numaralı bendinde, 56 ncı maddesinde, 60 ıncı maddesinde ve 84 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan maktu vergi ve harç tarifeleri, Kanununun 96 ncı maddesinin (A) fıkrasının ikinci paragrafı gereğince Bakanlar Kurulunca tespit edilecek karar yürürlüğe girinceye kadar uygulanmaya devam edilir.”

hükümleri yer almaktadır.

Anılan hükümler doğrultusunda, belediye gelirleri arasında yer alan vergi ve harçlar için 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nda, Kanun’un belirlediği alt ve üst sınırlar içindeki miktar ve tutarın Bakanlar Kurulunca tespit edilmesi benimsenmiştir. Fakat Bakanlar Kurulu bu yetkisini şimdiye kadar hiç kullanmamıştır. 2464 sayılı Kanun’un Geçici 7’nci maddesi ile Bakanlar Kurulunun bu yetkisini kullanana kadar Belediye Meclisinin 2013 yılı gelir tarifelerinin geçerli olacağı ifade edilmiştir. Belediyesinin 2013 yılı Gelir Tarifesi, çççBelediye Meclisinin ... tarih ve ... nolu kararınının 3’üncü maddesinde; işgaliye harcı “Pazar ve panayır kurulan yerlerin, meydanların mezar yerlerinin, yol meydan, iskele ve köprü gibi yerlerin, mal ve hayvan satışında dair maksatla usulüne uygun olarak işgalinden m2’sinden günlük 1,20 TL” olarak tespit edilmiştir.

Ancak işyeri sahiplerinin ecrimislin (işgaliyenin) yüksekliği gerekçesi ile düzeltme talebi üzerine belediye tarifelerine göre alınan işgal harcında yetkisinde olmadığı halde Belediye Encümeninin ... tarih ve ...ile ... tarih ve ... nolu Kararları ile %10, %50 ve %75 oranında indirimler yapıldığı görülmüştür.

Her ne kadar, sorumluların savunmalarında, yol, meydan gibi umuma ait yerlerin herhangi bir maksat için belediyeden izin alınmak suretiyle kullanılmasının işgaliye harcı konusu olduğu, belediyeden izin alınmadan işyerlerinin önlerine masa sandalye koymak suretiyle ve/veya eğlence faaliyeti için kullanılması durumunda ecrimisil alınması gerektiği belirtilmiş ise de; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52'nci maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan "Yukarıda sayılan yerlerin izinsiz işgalleri mükellefiyeti kaldırmaz." hükmünden açıkça anlaşılacağı üzere, işgaliye harcı alınması için önceden belediyeden izin alınması şartı bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, ... tarih ve ... nolu encümen kararındaki işyerlerinin lunapark, zıp zıp gibi eğlence yerleri olduğu görüldüğünden, bu yerlerden % 50 ve 75 oranında indirimler uygulanarak TL tutarında ecrimisil alınmasında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır. Bu nedenle; bu işyerleri ile ilgili olarak oluşan herhangi bir kamu zararının bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan, ...tarih ve ... nolu ve ... tarih ve ... nolu encümen kararlarındaki işyerlerinden 1,20 TL/ m² / gün ecrimisil alınmakta iken, ilgili kararlarla %10 ve %50 indirim uygulanmıştır. Ancak 2013 yılı ... Belediye Gelir Tarifesinde ilgili yerler olanCaddesindeki işyerlerinin önlerindeki tretuarları yaz aylarında kullanmalarında uygulanmak üzere işgaliye tarifesi 0,60 TL/ m² / gün olup, alınması gereken

işgaliye harcı, ecrimisil tarifesi ile aynı ve/veya daha düşük olduğundan ...ve .. nolu encümen kararında yer alan işyerlerine toplam TL tutarında ecrimisil tahakkuk ettirilmesi sonucu bu işyerleri ile ilgili olarak oluşan herhangi bir kamu zararının bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Yine, ... tarih ve ... nolu encümen kararındaki işyerleri için 1,20 TL/ m2 / gün ecrimisil alınmakta iken, ilgili kararla %50 indirim uygulanmıştır. Ancak bu işyerlerinden .. caddesindeki işyerleri için 2013 yılıBelediye Gelir Tarifesinde ilgili işyerlerinin önlerindeki tretuvarları yaz aylarında kullanmalarında uygulanmak üzere işgaliye tarifesi 0,60 TL/ m2 / gün olup, alınması gereken işgaliye harcı, ecrimisil tarifesi ile aynı olduğundan, anılan caddedeki iş yerlerine ... TL tutarında ecrimisil tahakkuk ettirilmesi sonucu bu iş yerleri için de herhangi bir kamu zararının bulunmadığı anlaşılmıştır. FakatCaddesindeki işyerleri için ecrimisil tarifesi ile işgal harcı aynı olup 1,20 TL/ m2 / gün iken ilgili encümen kararı ile ecrimisilde indirim uygulanması suretiyle işgal harcı alınması gereken işyerlerinden indirimli ecrimisil tahakkuk ettirilmesi sonucu toplamTL kamu zararına neden olduğu kanaatine varılmıştır.

Her ne kadar oluşan kamu zararından Denetçi tarafından Üst Yönetici de sorumlu tutulmuş ise de; ... sayılı encümen kararında imzası olmadığından, Üst Yönetici'nın bahse konu indirimli ecrimisil tahakkuk ettirilmesi dolayısıyla sorumlu tutulmamasına;

Yine, her ne kadar oluşan kamu zararından Denetçi tarafından (Mali Hiz. Md) Muhasebe yetkilisi sıfatıyla sorumlu tutulmuş ise de; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve

sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesi uyarınca, muhasebe yetkilileri ödeme aşamasında ancak, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde; yetkililerin imzasını, ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını, maddi hata bulunup bulunmadığını ve hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri kontrol etmekle yükümlü olup bunlar dışındaki eksikliklerden sorumlu olmadıklarından ve alacak takibiyle ilgili olarak ise, sadece tahakkuk birimlerince tahakkuk ettirilerek tahsil edilebilir hale gelmiş alacakların takip ve tahsilinden sorumlu olduklarından, (Mali Hiz. Md) ...'ın bahse konu indirimli ecrimisil tahakkuk ettirilmesi dolayısıyla Muhasebe Yetkilisi sıfatıyla sorumlu tutulmamasına, ancak 1476 sayılı encümen kararında imzası bulunduğu için encümen üyesi sıfatıyla sorumlu tutulmasına,

Açıklanan gerekçelerle; sorgu konusuTL'nin

....TL'si hakkında ilişilecek husus bulunmadığına;

Geriye kalan kamu zararı olduğu anlaşılan TL'sinin ise; Kararda imzası bulunan Encümen Başkan Vekili (Bel. Bşk. Yrd.)..., Encümen Üyeleri:,, ...(İşletme ve İştirakler Md.), ...(Fen İşleri Müdürü) ve (Mali Hiz. Md.) ...'a müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesi gereğince hüküm tarihinden itibaren işleyecek faizleriyle ödettirilmesine,

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi

